

Dosarul nr.2r-887/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. R. Berdilo)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

DECIZIE

28 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Botoșanu Valeriu,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Botoșanu Valeriu împotriva Direcției Generale Locativ-Comunale și Amenajare a Primăriei municipiului Chișinău, Primăria municipiului Chișinău, Societatea cu Răspundere Limitată ”Jila Com”, intervenient accesoriu Maxim Melenti cu privire la obligarea întreprinderii acțiunilor efective privind finalizarea lucrărilor de construcție a mansardei la blocul de locuit și darea în exploatare a mansardei în termen de 12 luni de la data pronunțării hotărârii,

împotriva încheierii din 04 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Botoșanu Valeriu,

c o n s t a t ă:

La data de 04 iulie 2017, Botoșanu Valeriu a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Direcției Generale Locativ-Comunale și Amenajare a Primăriei mun. Chișinău, Primăria mun. Chișinău, SRL ”Jila Com”, intervenient accesoriu Maxim Melenti cu privire la obligarea întreprinderii acțiunilor efective privind finalizarea lucrărilor de construcție a mansardei la blocul de locuit situat în mun. xxxxx și darea în exploatare a mansardei în termen de 12 luni de la data pronunțării hotărârii.

Prin hotărârea din 29 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Botoșanu Valeriu.

La 06 august 2018, Botoșanu Valeriu a declarat apel împotriva hotărârii din 29 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 04 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Botoșanu Valeriu, ca fiind depusă tardiv, s-a obligat Serviciul Fiscal de Stat prin intermediul Trezoreriei de Stat să restituie lui

Botoșanu Valeriu taxa de stat în sumă de 112,50 lei achitată de către apelant la data de 06 august 2018.

La 27 septembrie 2018, conform sigiliului de pe plicul poștal, Botoșanu Valeriu a declarat recurs împotriva încheierii din 04 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii contestate.

În motivarea recursului a invocat că la materialele cauzei nu este anexat avizul poștal care ar confirma faptul că i-a fost expediată citația cu privire la data ședinței de judecată din 29 iunie 2018 sau o recipisă că a fost informat despre data și ora ședinței de judecată.

Recurentul a menționat că hotărârea instanței de fond urma a fi pronunțată la 20.06.2018, însă a fost pronunțată la 29.06.2018 și a recepționat-o prin poștă la data de 31.07.2018.

A mai invocat recurentul că deoarece nu a fost prezent la pronunțarea hotărârii, instanța de judecată era obligată să-i expedieze copia hotărârii în termen de 5 zile de la pronunțarea acesteia.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 04 septembrie 2018. Recurentul a făcut cunoștință cu materialele cauzei la data de 24 septembrie 2018.

Astfel, recursul, declarat la data de 27 septembrie 2018, conform plicului poștal, este în termen.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 29 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Botoșanu Valeriu.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

La 06 august 2018, Botoșanu Valeriu a declarat apel împotriva hotărârii din 29 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (f.d.180).

În conformitate cu art. 369 alin.(1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Astfel, prin încheierea din 04 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Botoșanu Valeriu, ca fiind depusă tardiv și a fost obligat Serviciul Fiscal de Stat prin intermediul Trezoreriei de Stat să-i restituie lui Botoșanu Valeriu taxa de stat în sumă de 112,50 lei achitată de către apelant la data de 06 august 2018.

Colegiul apreciază ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel precum că Botoșanu Valeriu a depus cererea de apel în afara termenului legal, deoarece art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă, menționat și *supra*, statuează expres precum că acest termen se calculează de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Concomitent Colegiul relevă că, instanța de apel justificat a menționat că apelantul în cererea de apel nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului și nu a prezentat probe concludente și pertinente ce ar justifica depășirea termenului de procedură. Or, instituția de drept procesual a repunerii în termen constituie beneficiul acordat de lege titularului unui drept procesual, care din motive justificate nu și-a putut exercita dreptul în interiorul termenului imperativ, să-și îndeplinească acest drept și, ulterior, fără ca instanța să-l decadă din exercițiul său sau să aplice o altă sancțiune prevăzută de lege în caz de nerespectare a termenului.

Colegiul relevă că, în lipsa hotărârii motivate, partea nu este lipsită de dreptul de a înregistra un apel care ulterior poate fi completat cu temeiurile de fapt și de drept rezultând din prevederile art. 365 alin. (1¹) Cod de procedură civilă, conform cărora elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

De altfel, recepționarea la 31 iulie 2018 de către recurent a hotărârii instanței de fond din 29 iunie 2018, argument invocat de recurent, nu justifică omiterea termenului de exercitare a căii de atac-apelul, stabilit imperativ de lege.

Colegiul relevă că, în contextul legislației în vigoare în raport cu speța dată, apelantului/recurentului i-au fost asigurate condiții reale pentru a beneficia efectiv de continuitatea procesului și de a-și valorifica drepturile sale.

Astfel, argumentul recurentului precum că hotărârea instanței de fond urma a fi pronunțată la 20.06.2018, însă a fost pronunțată la 29.06.2018 și a recepționat-o prin poștă la data de 31.07.2018, nu poate fi reținut ca fiind relevant speței, or, în condițiile pronunțării de către instanța de fond a hotărârii contestate la 29 iunie 2018, recurentul urma să-și realizeze cu bună credință dreptul de a recepționa hotărârea în cadrul instanței de judecată.

Or, în contextul prevederilor art. 236 alin. (6) Cod de procedură civilă, în

cazurile prevăzute la alin.(5), completul de judecată va întocmi hotărârea integrală în termen de 30 zile de la data solicitării, atacării sau pronunțării dispozitivului hotărârii, după caz.

Colegiul remarcă că obligația instanței de judecată de a expedia hotărârea motivată rezultând din prevederile art. 236 alin.(8) Cod de procedură civilă, nu exclude dreptul participanților la proces de a recepționa personal hotărârea judecătorească în cadrul instanței.

Mai mult ca atât, din materialele cauzei rezultă că recurentul nu a fost prezent la pronunțarea dispozitivului hotărârii, deși a cunoscut despre data ședinței de judecată, fapt confirmat prin procesul verbal al ședinței de judecată din 05 iunie 2018.

În consecință, Colegiul menționează că, chiar și în condițiile recepționării hotărârii motivate în afara termenului de contestare a acesteia, acest aspect nu poate justifica omiterea termenului legal de depunere a apelului în conformitate cu art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă.

În concluzie, Colegiul conchide că acțiunile recurentului, nu constituie decât o eludare a acesteia de a-și realiza drepturile procedurale, rezultând din prevederile art. 56 alin.(3) și art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, care obligă părțile de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Recurentul nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea drepturilor sale procedurale, în condițiile când personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

În această ordine de idei, Colegiul menționează că, nevalorificarea drepturilor procedurale de către Botoșanu Valeriu în termenul stabilit, nu poate fi calificată ca o îngrădire a accesului la justiție, garantat de art. 20 al Constituției Republicii Moldova, art. 5 Cod de procedură civilă, or, recurentul invocând acest aspect, a ignorat faptul că aceasta este o omisiune. Respectiv, nu poate fi pusă pe seama instanțelor de judecată îngrădirea accesului la justiție, în condițiile când apelantul a ignorat prevederile legale.

Colegiul notează că, unul din aspectele preeminenței dreptului, rezultând din jurisprudența CtEDO, este principiul securității raporturilor juridice.

Or, CtEDO statuează că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac (Ponomaryov vs Ucraina, hotărârea din 03 aprilie 2008).

În atare circumstanțe, instanța de recurs relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel ca fiind tardiv, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere și obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

În conformitate cu art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus

judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Colegiul precizează că, circumstanțele expuse de recurent nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat, în condițiile când instanța de apel și a adoptat o încheiere legală având în vedere că apelantul/recurent a omis termenul pentru depunerea cererii de apel și nici nu a solicitat repunerea în acest termen de procedură.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și conformă prevederilor legale, iar argumentele invocate de către recurent nu sunt justificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat, cu menținerea încheierii instanței de apel din 04 septembrie 2018.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Botoșanu Valeriu.

Se menține încheierea din 04 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Botoșanu Valeriu împotriva Direcției Generale Locativ-Comunale și Amenajare a Primăriei municipiului Chișinău, Primăria municipiului Chișinău, Societatea cu Răspundere Limitată ”Jila Com”, intervenient accesoriu Maxim Melenti cu privire la obligarea întreprinderii acțiunilor efective privind finalizarea lucrărilor de construcție a mansardei la blocul de locuit și darea în exploatare a mansardei în termen de 12 luni de la data pronunțării hotărârii.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
 judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic